

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:
Pe an 18 cor. 1/2 an
9 cor. 1/4 an 4-50 fil.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 24 cor.
1/2 an 12 cor.
1/4 an 6 cor.

Unirea

INSERTIUNI.

Un şir garmond:
odată 14 fil., a doua
oara 12 fil. a treia
oara 10 fil.

Tot ce priveşte
foaia să se adreseze
la: Redacţiunea şi
administraţiunea
„Unirea” în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marţi, Joia şi Sâmbăta.

Sătmariul şi liturghia maghiară.

Am tot aşteptat, că unul ori altul dintre fraţii colegi din Sătmariu, — mai chemaţi, mai versaţi şi iscuşiţi în purtarea condeiului — să facă o referadă mai îndetaiată, referitor la chestia liturghiei maghiare, care mai vărtos pe noi, cei din Sătmariu ne impoartă mai mult.

Multe neadevăruri apărute în jurnale mă îndeamnă, să dau o cât de slabă informaţie despre stările dela noi, ales, că sunt jurnale, cari în furia lor faţă de ţinuta întregului Cler gr. cat. român, nu se îdestulesc cu aceea, că voesc la tot cazul a ne maghiariza, ci în terminii cei mai grobiani, atacă şi persoana iubitului nostru Arhieru, — lângă care azi întreg Clerul se grupează, ca pe lângă un adevărat Părinte, — aducându-i grava acuză, că a îndrăznit a merge cu memorandumul la Roma! Ba chiar e ridiculă furia celor cu dorul liturghiei maghiare, când acea şi-o descarcă asupra Prelaţilor latini, că aceia, pentru ce nu se întrepun cu mai mare putere la Roma în interesul liturghiei maghiare?!

Dar de ce lipsă? căci doar se ştie, că la Roma s'au trimis telegrame în interesul liturghiei maghiare, din partea mai multor reformaţi, rabineri, ba chiar şi de un episcop reformat!? Nu sunteţi îdestuliţi cu acestea?! Ce lipsă mai aveţi de Prelaţii latini?!

O grea, de tot grea situaţie este aceasta — cu lit. maghiară, mai vărtos aici la noi în Sătmariu, unde fiind expuşi la dismembrarea dela sinul mamei dulce a diecezei noastre, voesc a ne răpi parohii şi suflete române de acele, cari nici un cuvânt unguresc rosti nu au ştiut şi — nu ştiu. — Durere, că preoţimea noastră din dieceză, în

trecutul nu tocmai depărtat, gândesti că a fost coplesită de cutare amorteală plictisitoare; nu-i păsa de nimic, nu făcea nimic în deşteptarea credinţei la popor. — De pildă pot să aduc Bihorul, unde poporul se sbuciumă în o așa întunecime, e așa de mărginit, încât te doare inima când îl vezi!

— Dar nu așa Sătmariul, — acel Sătmariu, despre care mulţi ziceau că e maghiarizat, şi că e pierdut! Azi Sătmariul e în culmea chemării sale! Azi, când ştie, că străinii voesc cu forţă, ori prin măguliri, a le răpi ce au mai dulce, mai scump: *credinţa şi limba*, azi Sătmariul s'a făcut „Sentinelă”! Azi, când auzim, că din sânul scumpei noastre dieceze a Orăzii voesc a ne răpi 41 parohii, cu câteva mii de suflete — curat române ca cristalul şi când auzim că cea mai mare parte a răpirei atinge Sătmariul, nu stăm nici noi cu braţele încrucişate, şi amortiţi. Vină orice prigoniri, să ne ajungă ori şi ce maltratări, — la cari dealfel suntem dedaţi, noi vom sta locului, ca stâncile bătute de valurile mării, vom fi o adevărată „Sentinelă” a scumpei noastre dieceze, şi ne vom grupa cu toţii, în jurul iubitului nostru Episcop, — şi îi vom dovedi atât Lui, cât şi celor ce vor să ne răpească Biserica, că până la cea din urmă răsufire suntem ai Lui şi a scumpei dieceze în care ne-am născut, în care am crescut, şi la al căreia dulce sân ne-am încălzit! Glasul acesta al nostru — ar trebui să-l audă atât în Viena — cât şi în Roma!

Şi de aceea, ca să dovedim şi prin fapte cele mai sus zise, îndată ce s'a auzit, de planul cu liturgia maghiară, — poporul, în frunte cu

preoţii lor în modul cel mai solemn au protestat contra acestui mârşav atac.

Mai mult, sunt în Sătmariu parohii, în cari poporul — durere — numai o parte vorbeşte româneşte, şi totuşi — în aceste parohii, chiar, şi aceia cari nu ştiu româneşte — zic: *»în care lege ne-am născut, în care limbă laudăm pe Dumnezeu, în aceea limbă care ne-a rămas dela părinţi şi străbuni în aceea limbă vrem să trăim — şi să murim«!*

Ca o dovadă, de cele afirmate, las, să urmeze copia unui protest luat într'o parohie gr. cat. română din Sătmariu, în care tineretul — durere, de loc, iar dintre bătrâni încă sunt cari nu ştiu vorbi româneşte — cântările în biserică însă toate!

Preafericite Sfinte Părinte!

Când strămoşii noştri înainte cu 212 ani au primit sf. Unire cu adevărata şi unica mântuitoare Mamă Biserică catolică dela Roma, li s'a dat încredinţarea şi dreptul, că serviciul divin, cântările şi toate cele ce aparţin ritului nostru oriental să poată fi săvârşite, — precum s'au şi săvârşit — în dulcea noastră limbă românească!!

Până azi încă ne-am bucurat de acest drept competent, nu ne-a făcut zavistie, nu ne-a conturbat în sf. biserică şi rit nimenea. Acum însă auzind, că vrăşmaşii limbei noastre voesc a ne răpi acest scump tezaur, voind să ne facă limbă liturgică străină, de care nici noi şi nici strămoşii noştri nu au ascultat, cu profundă umilinţă fiască alergăm la Preafericit Sfinţia Voastră, să binevoiţi, să Vă înduraţi a ne lăsa şi pe mai departe, să laudăm pe bunul Dumnezeu, să ne permiteţi să ne rugăm pentru Preafericit Sfinţia Voastră şi mai departe în bisericile noastre — româneşte, — așa pe cum ne-am obicinuit şi ştim!! Noi suntem cu neclintită alipire de Sf. Scaun Apostolic, de Arhipăstorul nostru Episcop Diecezan de Oradea mare, şi suntem mângăiaţi când putem lauda pe bunul Dumnezeu, în limba românească, rămasă nouă ca cel mai scump clenodiu!

Din acest protest apriat apare, ea întreg poporul gr.-cat. român din Sătmariu — e contra liturגיע maghiare, deoarece: dacă, și în o parohie de aceea în care mulți nu știu românește — protestează contra limbei liturגיע maghiare, ne putem face idee, că ce vor face românii, d. e. în Sanislău, Mădăraș, Moffinul mic, Terebești ș. c. în frunte cu preabunii lor preoți? Ce vor face în acele parohii curat române — în cari — zărăstit se află care știe vorbi pe ungiurie!??

De-și vor pune toate puterile, pe lângă toată sfortărea lor nu ne vor putea învinge, — nu ne vor putea nici baremi slăbi!

Aceasta e situația generală în Sătmariu. Și pentru ca să fie și mai dovedit resentimentul credincioșilor față de acest atac nesocotit, nepri-mind propunerile fratelui Tamaș, cuprinse în nrul 41, eu cred: că ar fi foarte consult, ca 1) în fiecare parohie aparținătoare diecezei noastre — nu numai în cele primejduite cu desbinarea — ci în toate să se facă protestare contra liturגיעi maghiare! *întreaga dieceză Orădană, să arete că e contra dismembrării, și nu se învoește la răpirea nici celei mai slabe parohii!* Trebuie să facă întreg clerul *solidaritate!* 2) fiecare Domn Protopop concernent, să convoace

o adunare preotească, în care toți preoții să subscrie un solemn protest contra limbei liturגיע maghiare și a dismembrării, adresat în un exemplar Sfinții Sale la Roma, iar altul Majestății Sale la Viena, 3) la protestele făcute, *numai capii de familie* să se subscrie, de oarece numai aceștia se pot considera de factori în o astfel de chestie importantă, cum e aceasta cu liturגיעa magiară! 4) Protocoalele poporenilor autenticate prin M. On. Dni preoți locali, să se spezeze din oficiu și nu prin delegațiuni, pe calea Veneratului Ordinariat S. S. Ponteficelui, iar altul Majestății Sale!

În chipul acesta arătând celor chemați, cât de mult e turburat clerul și credincioșii pentru tendința fatală de a ne vâri în o dieceză străină cu totul de inima noastră, putem avea nădejde, că luptele de apărare ale Preasfințiților noștri Arhieriei, alături de cari stă toată obștea, vor fi încununare de rezultat.

Să mergem la Lourdes. Ni se trimite spre publicare scrisoarea, aceasta, asupra căreia atragem atenția iubitorilor noștri cetitori:

O suflare binecuvântată, porbită din sudul Franței, a făcut se trăsără sufletele amărâte de veninul învățăturile unor oameni fără credință și fără Dumnezeu, a făcut să incolțească iarăș în inimă credința și speranța, ce erau copleșite sub povara patimilor, cărora lumea „luminată“ din timpurile mai

nouă voește cu ori ce preț să le dea frân liber, atacând sub diferite pretexte Biserica, care ține încătusate patimile ca într'o temniță.

Biserica însă nu a fost și nu e slabă, — după cum o crede lumea. — Ea nu e „Bastilia“ pe care s'o zdrobească furia ne-bună a plebei franceze, ci e o cetate zidită pe munte, pe care nu vor învinge-o nici portile iadului. Nu vor învinge-o desigur, deoarece asupra ei priveghează mâna ocrotitoare alui D-zău.

Lumea — în întunecimea minții ei — credea că Biserica va cădea zdrobită dinaintea atacurilor „filozofilor“ necredincioși, — ba o țineau chiar zdrobită — când Providința dumnezească a făcut să strălucească numai o schinteie din plinimea puterii dumnezești. În necredincioasa Franțe — unde era și mai mare lipsă — a strălucit aceea schinteie dumnezească, care a făcut să treacă prin inima oamenilor din întreagă lumea o înflorare tainică. Ochii tuturor se îndreptară spre Lourdes, unde se întâmplau lucruri supranaturale, de cari numai Domnul Hristos a făcut: orbii vedeau, șchiopii umblau și bolnavii de ori ce boală se vindecau.

Inimile multimilor au fost cuprinse de simțăminte neînțelese, cari le îndemnau să meargă în acel colțisor de pământ, unde „Regina coelorum“ a binevoit a se arăta unei copile nevinovate, să îngenunche numai câteva momente la marginea peșterii unde s'a arătat minunata vedenie.

Și multimile au ascultat de îndemnul acela lăuntric și au pornit valuri-valuri revărsându-se spre Lourdes, spre locașul păcii și al mângâierii, desbrăcându-se pe câteva momente de tot ce-i pământesc, lăsându-și sufletul să se înalțe pe aripile credinții până acolo sus-sus de unde a purces, și să se

FOIȚA.

Impresii de călătorie la Roma.

Din Carpați până la Tisa.

Din Bistrița plecai însoțit de fratele Pompei, cu trenul de 1 oră d. a. Un fâșăit prelung a locomotivei îndemna pe pasageri să se grăbească. Trenul se pune în mișcare și incurând publicul de pe peron ne dispare dinaintea ochilor. Munții albaștri, părți din Carpați, Heniul, munții Bărgăului, rămân îndărăpt și în fuga nebună a trenului dispar înlecunți cu dealuri și coline mai scunde, ce sunt frumos împodobite cu păduri de fagi și de stejari. De-a stânga se înalță câtra ceriu prețipis dealul de sare dela Serețel și rîulețul Șieu, ce-și sapă matca pela poalele acestui deal, spală cu undele-i negricioase grunzii albi de sare. De-a dreapta sunt satele săsești, Beșineu și Crănimăt cu casele lor acoperite cu țigla roșie. Mai înjos câtra Măgeruș observăm și dealul istoric dela Cserhalom, unde regele ungar, Ladislau cel sfânt repoartă învingerea strălucită în contra Cumaniilor, eliberând cu acest prilej pe o fată maghiară, ce căzuse roabă în mâinile dușmanului. Treceam peste Beclean, Dej și ajungem în Gherla. Aici se suie Maonor, d. Iuliu Carșai cu St. doamnă, precum și frații

Victor, Ioan și așa eram o societate de șase membri, toți gata de a înfrunta pericolele unei călătorii lungi și obositoare, mai virtos ne era teamă de colera, ce băntuia în Italia, ținta călătoriei noastre. Povesteam cu frică de coleră, dar iarăși ne incurajam simțindu-ne în puteri. Peste puțin ajungem la Cluj. Aici schimbăm trenul. Dela Cluj în sus, valea Someșului se îngustă tot mai mult. În văile productive zărim holdele ce-și legănu spiciele aurii, în bătaia vântului, ce sufla în taină în amurgul sării de vară. Din coastele cu păduri bogate, se coboară încet turmulita de oi, mănătă de un copilandru ce-și purta pălăria ștregărește pe o ureche. Muncitorii satului se întorceau obosiți dela munca câmpului. De-odată ne trezim cu trenul pe un deal, de unde puteam vedea spre nord în vale, satele sudice ale Sălagiului învăluite în lumina de basm a soarelui ce apunea. Suntem pela Cucea. De aici începând cupeiele se îndesuiau tot mai mult de români muncitori, ce spuneau că merg la lucru la Orade. O ploacă mocănească trecea din mână în mână și ametiți de beutură, ori poate amăriți pentru soartea lor amară, începură se cânte, cântece jalnice. Dintre cântecele ce răsunau duios, se deslușia doina rară și plăcută ca și un imn cereșc. Aici prin acești munți ce-și ridică fruntea în nori e leagănu și obârșia doinei. Aici a fost cântată ea cu atâta foz, probabil și de Dacii viteji, aici a fost cântată și de Horia, martirul națiunei române, aici de

bravul Iancu, tribunul din 1848. O femeie era îndemnată mereu să cânte. Deodată începe, cunoscuta doină a moșului:

A plecat moșul la țară
Cu cercuri și cu ciubare
Când pleacă moșul la țară
Bea rachiu de cel mai tare.

Rară și duioasă, cântarea avea notele proprii doinei românești. După-ce își gată femeia cântarea, holca își reia firul și un toiu continu se începu de par'că te credeai în o crâșmă.

Mă uit pe geam afară. O lună frumoasă eșia de după un colnic. De-a stânga, undele Crișului repede, se reflectau misterios razele lunei arginții, se rostogoleau în un ropot; iar de-a dreapta, stânci pleșuve țin marginea drumului de fer. Treceam prin „Király-hágó“, de aici Crișul cu undele-i repezi ne părăsește, se îndreaptă spre nord, ca să se întâlnească cu frații lui. Dealurile se prefac în coline, mai apoi în dâmburi, cari se perd în câmpia maghiară ca și undele unui riu într'un ocean liniștit. Cam pela 12 ore suntem în Orade, muncitorii se coboară...

Când eram câtra Tisa se revărșă de riu.

Pe pusta Ungariei.

Pela Szajol trecem Tisa. În spre est ceriul se prefac în un purpuriu roză și încetul pe încetul bătrănu soare își arată fața aurie dintre clăbucii de năsip, luminând deodată întinderea nemărginită a câmpiei. Ici și coalea morile în vânt, își legănu penel în bătaia vântului ce trăgea dinspre nord.

apropie de aceea lumină neapropiată, de unde sufletul se reîntoarce purificat, cu alte vederi, cu alte idei și porniri.

Și acele noroade, cari au avut fericirea de a călca pe acel pământ binecuvântat, s'au reîntors la vetrele lor întărite și vindicate trupește și sufletește, ducând în inimi sământimile cele mai frumoase...

Au mers mulțimile și merg și astăzi din toate părțile lumii, împlinind prin aceasta voia minunatei arătări, care s'a declarat pe sine „Conceptiunea nepătată“ și care a zis: „voesc ca oamenii din toate părțile lumii să vină aici...”

Toate națiunile fac în fiecare an peregrinagii, la cari iau parte mii și zeci de mii de indivizi de toate etățile și din toate clasele sociale începând dela poporul de rând, până la cei ce ocupă cele mai înalte trepte sociale, și-și arată dragostea și alipirea ce o au față de Mama lui Dumnezeu. Numai noi Români să fim cu inima impietrită și rece? Ori doară noi nu avem lipsă să mergem? Ba avem, căci acolo nu merg numai cei ce sunt morboși trupește, ci și aceia ce sufer de boale sufletești. Și de boală sufletească suntem cuprinși și noi, de ori ce „boală modernă”: necredința și ateismul au străbătut și în sufletul poporului român și mai ales în al inteligenței și s'a rătaicit mult credința cu ajutorul căreia un Mircea, un Ștefan cel Mare, un Mihai Viteazul au zvânturat puhoalele păgâne, ce au cătezat să le calce hotărâle lor.

Chiar în aceste timpuri grele noi avem lipsă de o credință mai tare, de o adevărată credință, căci numai așa vom putea înfrunta atâtea și atâtea primejdii și năcazuri ce vin asupra noastră, numai așa vom putea împărăștia norii grei ce întunecă orizontul existenței noastre amenințându-ne cu perzare și numai așa vom putea zdrobi inimicul ce ne amenință cu atâtea cutezanță.

Ne afundam tot mai mult în pusta unghurească, delectându-ne privirea în întinderea nemărginită a câmpiei, a cărei margine îndepărtată o atingea cerul albastru. Holdele erau secerate, iar păpușoiul părea trist cu frunzele ofelite de căldură. Hergelii de cai se depărtau în galop nebun dela cătun. Fântânilor cu cumpănă își legănau găleata în aer. Ici-coalea zăriam spuza în vatra părăsită a păstorilor de noapte...

Un tinăr fecior maghiar în societatea câtorva fete ne delectează până în Budapesta, cu fel de fel de cântări populare, cari produc mult haz și multă dispoziție bună în călători.

La 8 oare suntem în Budapesta, ne dăm jos în gara de ost, că să vizităm barăm în fugă capitala țării. Pe peron o mulțime de lume mișună, îmbulzindu-se și făcându-și loc. Fiecare se grăbea în afacerea lui. Rar se vedea câte o mutră serioasă băgând de seamă asupra pasagerilor. De sigur erau detectivi. Ne îndreptăm spre oraș. Pe stradă abia puteai umbra, căruțele și tramvaietele treceau ca fulgerul. Luăm o chilie de zi, aproape de gară la hotelul: József Főherceg,

Ce influință binefăcătoare nu ar putea avea asupra sufletului nostru amortit, (priveliștea ce-o oferă mai multe mii de oameni ingenunchiați pe piatra rece înaintea peșterii făcătoare de minuni, peste a căror capete descoperite se revarsă în tremurări ușoare, un potop de raze dogoritoare, și răsunetul tainic al glasurilor lor în liniștea împrejurimilor, a căror înfundături produc echouri înzecite ale frumosului refren: „Ave Maria“!

În aceasta mare de capete ici-colo se ridică uneori strigătul de bucurie al acelor vindecați, cari mai înainte cu câteva clipe erau neputincioși, erau purtați de alții, ori se trăgeau pe pământ, ca niște vermi, acum însă merg cu pas sigur și se prostern înaintea P. C. Vergure, vărsând torente de lacrimi de fericire. Câtă seninătate nu se reșfrânge de pe fața lor, câtă credință și iubire!...

O călătorie la Lourdes, nu ar avea de urmare numai întărirea în credință, ci ar putea servi și spre scopuri științifice, prin care fapt ni s'ar deschide orizonturi noi cu mult mai largi și spiritul nostru nu ar fi redus numai la marginile unui sat ori oraș; și am putea învăța multe lucruri bune dela streini, pe cari venind acasă le-am putea pune în praxă, ajutând astfel sârmanului popor, care se sbate de veacuri în mizerie și întunec.

Oare când se vor face și la noi mișcări în această direcție?!

Până ce însă se va înfăptui și la noi o mișcare, și până ce P. C. Vergură își va câștiga între noi mai multe inimi generoase, cari în această privință să nu crute nici a-vere nici osteneală, nu trebuie să stăm cu mâinile în sân, deoarece imoralitatea — ca un reflex al necredinței — se lățește pe zi ce merge. Această boală trebuie vindecată

cu orice preț. Ca remediu puternic ne-ar putea servi o revistă specială, care să expună minunile ce s'au făcut și se fac zilnic în Lourdes, în care dealtminte s'ar putea combate cu fruct și superstiția, de care e înălțuit sufletul sârmanului popor: servind astfel de un izvor nesecat de credință și lumină. De asemenea prin aceasta ne-am scăpa și de un alt inconvenient, anume de a ne da banii strânși cu multă trudă pe reviste străine și rele.

Ori dacă aceasta de prezent nu s'ar putea realiza din ceva motive neprevăzute, cel puțin în coloanele „Unirii“, ori în ale „Soliei satelor“ să se deschidă o rubrică anume spre acest scop, ceea ce ar face ca aceste foi să străbată cu mult mai adânc în popor, care are o atragere specială față de P. C. Vergură.

Prin aceasta numitele foi nu ar face numai o faptă bună, ci ne-ar servi și de un intermediator prin care barem cu spiritul ne-am putea transpune în acel loc minunat, unde șchiopii umblă, surizii aud, orbi văd și morboșii se vindecă, batăr cu spiritul ne-am putea prostern la marginea peșterii aceleia, care a servit de razim picioarelor binecuvântate ale „reginei Cerurilor“.

Să mergem la Lourdes!! I. M.

Corespondințe.

Prelegere populară.

În 21 st. n. a. c. conducătorii despărțământului Teaca a „Asociațiunii“ au ținut prelegeri populare în comuna noastră Budurlân.

Lume multă aștepta pe iubiții oaspeți înaintea școlii din loc.

Prin munții Slavoniei.

Găfăe a lene locomotiva. Suim prin tuneluri întunecoase, munții stâncoși și pleșuvi ai Slavoniei și ne apropiem pe încetul de mângăritarul statului ungar de Fiume. În văile îndepărtate zărim satele sărace ale Slavonilor. De-odată ne trezim în vîrf de munte. Soarele unei zile frumoase de vară, se vedea răsărind fantastic, având forma unei boambe mari de foc. Nori surii dela asfințit se prelingeau pe o măgură surie. Iar în vînt marea albastră ne oferea o priveliște încântătoare. Corăbiile ce se apropiu de port se zăreau în depărtare ca niște pasări numai, iar bărcile pescarilor se legănau în valuri aproape de țărmuri pustii și stâncoși. *Marea, marea,* repetam cu toții de-odată...

Ca și o săgeată se lasă acceleratul în vale, spre frumosul oraș Fiume. După ce ne așezăm bagajete la tren ne îndreptăm spre mare, să luăm câte o baie de mare. Dejunăm apoi și cercetăm însemnata fabrică de torpile, unde lucră cele 8000 de persoane încontinuu la menstrosul instrument. Ciceronele ce ne conduseseră prin toate colțurile fabricii, la rugarea noastră slobozi un torpilor în

unde ne curățim și apoi pornim să cercetăm orașul. Prin străzi diferite ajungem la țărmul bătrânului Danubiu; aproape de scaldă împărătească (Császárfürdő). Treceam Dunărea peste un pod minunat în insula Margareta. Ne luăm pe țărmul drept în jos, vizităm biserica sf. Ștefan, în care ca și un mângăritar prețios se păstrează mâna piului rege maghiar. Pe ridicătura din apropierea acestei biserici se zărește castelul regal, înălțându-și murii cătră ceriu. Ne reîntoarcem peste podul de lanț și nu peste mult dăm peste statua lui Francisc Deac, înțeleptul patriei, cum îl numesc istoricii țării. Stăm mult privind pe acest bărbat de stat și cugetul mi-se perde în gândiri... Mai mergem câțiva pași și iată-ne înaintea cântărețului cu liră în mână, înaintea statuei lui Tinodi Sebastian. Parcă e disgustat și el de mulțimea Jidanilor, ce astăzi îl proslăvesc, bătându-și pieptul de urmași ai lui Árpád. Trecând pe lângă casa țării, după multe încunjurări ajungem la cvartir.

La 6 și 1/2 ore părăsim Pesta. Ne suim pe accelerat și ținem calea cătră Fiume...

NEUMANN M.

furnizor imperial & regesc cameral și de curte,

Cluj, piața Mátyás király 14.

Pardesiu dela 32 Coroane în sus.

(45) 8-44

Mare asortiment de vestminte bărbătești, de juni și de fete.

Catalog se trimite gratuit și francat.

Costume de modă dela 36 Cor. în sus.

Primul vorbitor e Spectatul domn dr. Eugen Bran, avocat în Teaca. D-sa cu cuvinte alese arată poporului însemnătatea și ținta ce urmează asociațiunea; mai departe vorbește despre biblioteca populară și îndeamnă poporul de a să înscrie ca membri ajutători.

* Totodată mulțamește și aduce laudă harnicului învățător pentru silința ce și-a dat-o de a instrua poporul neștiutor de carte.

Verbește apoi Maionor. d. protopop Nicolae S. Aron despre beție. D-sa este cu interes ascultat prin argumentele d-sale toate luate din viața poporului nostru arată urmările triste ale beției.

În urmă vorbește despre lux și tovărășii Stimatul domn N. Raicu și D-sa este ascultat cu interes și aplaudat de popor.

În urma vorbirii d-lui dr. Bran s'au înscris de membri ajutători 19 țărani și d. învățător din loc Octavian Frățilă de membru ordinar.

Prelegerii populare i-a urmat producțiune teatrală. S'au jucat cu succes piesele: „Vine Vlădica“, „Despre portul românesc“, „Limba românească“ și „Țiganul cătană“ toate predate de tineretul din loc instruit de d. învățător care de când a venit între noi își da toată silința a ne instrua. La sf. Sărbători ale Nașterii iar s'a ținut și predat producțiune teatrală. Astăzi iarnă a deschis curs de analfabeți și nu și-a pregetat a ne instrua seara dela orele 6 une-ori și până pe la 10.

Atât iubitorilor oaspeți cari au alergat în mijlocul nostru pentru a ne da sfaturi cât și d-lui învățător le mulțămim din inimă și îi rugăm ca și de aici înainte să-și arete iubirea și interesul față de noi, dorim ca să îi vedem cât mai des în mijlocul nostru, iar d-lui învățător să-i dea Dumnezeu tărie de suflet ca să poată urma pe frumusea cale ce a apucat. Budurlău. la 23 Aprilie 1912.

„Unul din cei mulți“.

PROGRAMUL

exercițiilor spirituale, cari se vor ținea la Teaca, în zilele 14 și 15 Maiu, 1912, pentru preoțimea din districtul protopopesc al Fărăgăului:

În 14 Maiu, 1912, la 7 ore a. m. „Împărate ceresc...“; meditația I.; Mănecatul; la 9¹/₂ meditația II.; sf. Liturghie; la 3 p. m. conferință, Inseratul; la 6. Meditația III.; Dupăcinarul mic.

În 15 Maiu, la 7 ore a. m. Meditația IV.. Mănecatul; la 9¹/₂ Meditația V. sf. Liturghie; la 3 p. m. conferință, Inseratul, mărturisirea sacramentală a preoților.

Blaj, la 1 Maiu, 1912.

Dr. Isidor Marcu m. p.
canonic, prez. reun. de misiuni.

PROGRAMUL

misiunilor sacre populare, cari se vor ținea din 16—19 Maiu, în Pintie, tr. protopopesc al Fărăgăului:

În 16 Maiu, 1912, la 7¹/₂ ore a. m. Mănecatul, sf. Liturghie, predică. La 3 ore p. m.: Inseratul și predică. La 6 ore Paraclisul.

În 17 Maiu, 1912, la 5¹/₂ ore dim.: Mănecatul, sf. Liturghie și predică. La 10 ore predică catehetică. La 3 ore p. m.: Inseratul și predică catehetică. La 6 ore Acatistul și predică.

În 18 Maiu, 1912, la 5¹/₂ ore dim.: Mănecatul și predică. La 9 ore sf. Liturghie și predică catehetică. La 3 ore p. m.: Inseratul și predică. La 6 ore Canonul către Domnul Hristos; predică.

În 19 Maiu 1912. la 6 ore a. m.: Mănecatul; predică. La 9 ore sf. Liturghie; predică. La 3 p. m.: Inseratul; procesiune în cimiter; predică; doxologie.

Insemnare: Mărturisirile sacramentale ale credincioșilor vor fi în 17, 18 și 19 Maiu, în tot timpul, cu excepția timpului, în care se rostesc predicile. — Impărturisirea cu sf. Eucharistie la fiecare Liturghie.

Pruncii de școală și tineretul se vor pregăti în mod special prin predicile catehetice din 17 și 18 Maiu, se vor mărturisi în 17 Maiu, după Inserat și în 18 până la sf. Liturghie, când se vor cumineca.

Blaj, la 1 Maiu, 1912.

Dr. Isidor Marcu m. p.
canonic, prez. reuniuni de misiuni.

Noutăți.

Redacțional. Din cauza sf. Sărbători de Luni numărul de Marți apare Joi după ameuzi.

Cătră cetitori. Rugăm cu multă insistență pe abonații vechi și noi să binevoiască a-și plăti abonamentele, că avem mare lipsă de bani. —

Exercițiile spirituale din Teaca le va ținea Rev. dr. Isidor Marcu, canonic, iar la misiunile populare din Pintie va predica pe lângă dl dr. Marcu și Cl. dr. Alexandru Rusu, prof.

Din dieceza de Lugo. Au fost numiți protopopi actuali și asesori conzistoriali: Iosif Stupinean adm. protopopesc al districtului de Bobâlna, care hotărându-se strămutarea sediului protopopesc la Geoagiul-inferior, a fost uimit paroh al comunei și George Muntean, administratorul protopopesc al districtului Torontal. Mihail Jivanca, paroh în Petromani și administrator protopopesc interimar al districtului Ciacovei, a fost numit

mare dându-i direcțiune cătră o barcă ce abia se vedea la țarmurul mării lângă Abazia.

Pe marea Adriatică.

Dupăce am vizitat interesanta fabrică de torpile a miliției maghiare, și dupăce am luat cina la un restaurant ne grăbeam spre port, pentru ca să imbarcăm pe corabia ce ducea la Ancona. Se însăra când am ajuns în port. Până acuma nu am mai călătorit pe mare și simțiam și o bucurie, dar și o teamă și neliniște mă cuprinsese când pașii pe bordul corăbii „Villam“ ce avea să ne ducă cătră renumita țară a Italiei; ce în totdeauna a avut farmecul său, care farmec din ce în ce devine tot mai puternic, căci atrage la sânul ei plăcut, la ceriul ei pururea albastru o mulțime de străini. Cu oare care frică m'am suit pe bordul vaporului, și priveam cu spaimă la întinderea mării mărginite de ceriul albastru.

De odată vaporul pleacă. Ne așezăm pe scaunele comode, unde legănat de corabia plutitoare în curând ași fi adormit, dar nu puteam să las neobservată călătoria mea primă pe mare și încă noaptea, când parcă întunecul nopții ori doară lumina argintie a lunii îi potențază farmecul...

Noaptea veni încurând. Palidele stele luceau pe ceriul senin în tocmai ca niște crini de aur pe o mare albastră; iar în mijlocul cortegiului de stele, doamna mărilor și a lumii, luna tremura legănându-se în-

tocmai ca o regină în mijlocul curții sale de dame elegante. Ea răspâdea pe ramurile Alpilor o lumină fantastică, misterioasă. O adiere lină și dulce a unui vântuleț bătea în taină adiindu-ne plăcut ne îmbăta de plăcere, făcându-ne a crede, că pe lângă noi falfăie aripile geniului nopții.

Trecem pe lângă insula Veghia. Se zăresc pe mal lumini în berdeiele pescarilor, ce-și află adăpost pe aceasta insulă săracă și stearpă. Într'un sân tănuț al insulei, cărbunii din vatra de foc a pescarilor, par ca niște stele ce apar și dispar în noianul de păclă. Rămâne îndărapt insula Veglia și ne afundăm tot mai mult în largul mării Adriatice, ne zărind numai marginile ceriului îndepărtat ce-și lasă arcuța lui margine pe undele mării albastrii. Dela o vreme mă prinde somnul. Mă așez pe scaun, dar aerul se răcise și numai cu greu putui adormi, legănat de undulațiunile ritmice a vaporului. Când se revărza de ziuă pasagerii se plimbau pe bord, cu fețele vesele, așteptând cu nerăbdare minunatul răsărit al soarelui, din undele mării. În partea ostică aurora roșietică se învăpăiază tot mai mult, până când în sfârșit razele soarelui în formă de sulici, eșiau afară din apa albastră a mării. În curând soarele măreț se ivește și marea limpede și albastră pare ca un smaragd, mărginit de un inel albastru. În depărtare zăriam trecând corăbii cu pânze albe, inflăte de vânt vâslele, duceau corăbiile ca fulgerul

spre portul dela Fiume. Toți stam înmărmuriți privind atâta vis de frumusețe.

Între pasageri era și un tinăr român, bucovinean a cărui nume l'am uitat, cu care am întins o lungă conversație, și care îmi povestea cu mult patos despre situația politică a Bucovinei.

Ne apropiam de țarmure, o mulțime de pasări de apă sburau, aruncându-se din când în când după câte un pește ce săria din apă. Bărcile pescarilor se legăneau în valuri și pescarii voioși cântau cântece plăcute. În depărtare zărim, îmbrăcată în lumina aurie a soarelui cetatea veche a Anconei, zidită pe țarmurul mării. Se înalță falnic cătră cer murii puternici, și stau de mărturie vremurilor de acum, a măririi de veacuri a Romanilor.

Tot mai mult ne apropiem de țarmure. De odată vaporul nostru se oprește, se pregătesc de a-l ancora. Doi bărbați în luntrii vin spre vapor, apucă funiile, se departă cătră țarmure și în curând vaporul stă ancorat, în portul dela Ancona, iar noi debarcăm pe pământul obârșiei noastre, pe pământul Italiei.

Ne așezăm bagaja la tren, unde facem cunoștința unui comic proprietar de hotel, numit „Trattoria della Fortuna“. Îndemnați mai mult și de numirea hotelului ne-am încvartirat la acest hotel, și nici nu ne-am lăsat în așteptările noastre. Hotelierul ne făcea mult haz prin prezentările lui. (Va urma.)

administrator protopopesc al aceluiași district. Au fost numiți parohi: Ioan Ciumaș Beriu, Nicolae Voin Valealupului, Ioan Pop Poiana, Ștefan Berinde Kimpuluiyág, George Nicola Riu-alb, Aviron Balomiri Balomir, George Todoran Baroșeni, Romul Barbu Jittin, Liviu Varveni Peștenița, Ioan Popenar Bărbăteniș-sup., Maxim Ica Dragsina, Iosif Bardosi Bărcea-mare, Benjamin Pop Saracsău, Aurel Popoviciu Tievaniul-mic, Ioan Bodocan Gheiar, Nicolae Fabian Coșteiu-mare, Emil Degan Budinț, Alexandru Cosma Mercsina, Ioan Danescu Mătești, Carol Pasca Zăicani, Theodor Chira Boos, Axente Țăran Tirnova, Victor Deciu Cenadul-mare, Alimpu Suciș Iseroni, Septimiu Ionaș Totești, Romul Stoica Visag, Ioan Răhăian Icloda, Ales. Ghelner Ohaba-forgaci, Silviu Poșiar Siciș, dr. Nicolae Brinzeu Vulcan, Andreiu Moise Surduc-mare, Vasile Berinde Bobalna, Valeriu Muntean Rudabaia. Ariton Migia în urma strămutării sediului protopopesc la Geogiul-inferior, a fost dispus de administrator parohial interimar la Săcărâmb. Preotul nehirotonit un. Cornel Bașiu, a fost dispus administrator parohial la Igrăș. Romul Todoran, preot nehirotonit, a fost nehirotonit, a fost dispus administrator parohial la Șerel.

La Albajulia. Am anunțat și noi, că conferința inteligenței noastre laice ținute la Budapesta, a hotărât să aranjeze un mare meeting de protestare contra plănuită episcopii gr.-cat. magiare. Această mare adunare se va ține la Albajulia, fosta reședință a Episcopilor români. Terminul nu e stabilit definitiv. Dar și până atunci atragem luarea aminte a preoțimei noastre asupra acestei mari adunări, care va trebui să fie imposantă, spre a dovedi celor chemați, cât de mare e amărăciunea credincioșilor noștri de a fi ruși dela sinul unei biserici naționale și incorporați la una străină de limbă și naționalitate.

La Albajulia cu toți preoții și credincioșii, ca să dovedim lumii cum ne iubim limba și legea!

Hymen. Prof. Mihail Șerban și Dșoara Roza Căpușan anunță cununia lor care se va celebra în biserica catedrală din Blaj la 12 crt. 11 a. m.

Nou avocat român. În 25. a l. c. a depus cu succes cenzura de avocat Dr. Ioan Popoviciu, din Leșnic (com. Hunedoarei) absolvent al gimnaziului nostru.

Cutremur de pământ. Pe insula Itaca, ce se ține de Grecia a fost un cutremur mare de pământ. S'au surpat căzărni și case de-ale locuitorilor, rămânând aceștia fără nici un adăpost. Se vede, că locuitorii au simțit apropierea cutremurului și au ieșit afară din case, căci nu se spune nimic de moarte sau schilodiri de oameni.

Aviz. Am onoare a vă aduce la cunoștință, că mi-am deschis cancelaria advocațională în Carlsdorf (Nagykárolyfalva) com. Timiș, în strada principală, casa hotelului „Bürg”. Dr. Iustin Ol. Iuga, avocat.

Holera și ciuma. Abia am intrat în primăvară și cele două boale înfricoșate, ciuma și holera, au și început să se ivească în Asia și Africa. După știrile primite până acum, s'au ivit cazuri de holeră mai ales în câteva locuri din Asia-mică. În Egipt s'au constatat dela 2 până la 9 Aprilie 30 cazuri de ciumă cu 11 morți.

Mulțumită publică. În numele poporului și senatului școlastic din parohia gr.-at. română din Bărsăul-de-sus, — comitatul Sălăgiu, diecesa Gherlei, — exprimăm cele mai loiale și sincere mulțumite Execlențisimului și Înaltpreasfințitului domn arhiepiscop și metropolit dr. Victor Mihályi, precum și Preavenematului Capitlu metropolitan pentru darul de 300 cor., care s'a donat din fondul cultural central, ca ajutor pentru procurarea recvisitelor școlare, la școala nouă cu două puteri didactice, acum edificată din jertfa parohienilor de peste 20.000 cor.

Asemenea exprimăm adâncă mulțumită și Spectatei direcțiuni a institutului de credit și economii „Economul” din Cluj pentru suma de 20 cor. donate tot spre acest scop.

Notăm cu plăcere că aceste donațiuni a făcut foarte bună impresie asupra parohienilor cari cu multă abnegațiune au jertfit în anul trecut, suma de peste 44 mii coroane, parte cu edificarea școlii confesionale întru salvarea credinței și limbei scumpe strămoșești, parte cu edificarea casei nouă comunale. Bărsăul-de-sus, 22 Aprilie 1912. Victor Vasváry, preot gr.-cat., Simeon Crisán curator primar, Ștefan Osian, curator-casar.

O carte interesantă. A apărut *Jászi Oszkár: A nemzeti államok kialakulása és a nemzetiségi kérdés* (XVI—544) Budapest 1912. Autorul cercetează, în lucrarea de față, cauzele chestiei de naționalitate din Ungaria, cum și modalitățile rezolvirii acestei chestiuni arzătoare. Spre acest scop nu se îndestulește numai cu scrutarea problemelor strict ungare, ci desfășură pe baze largi de sociologie și istorie dezvoltarea istorică a statelor naționale, în cari pe lângă ideea unității naționale au prins rădăcini tot mai adânci în nizuințele naționaliste. În decursul acestor scrutări se ocupă amănunțit cu problema asimilației. După aceea autorul se ocupă într'un mod foarte original și interesant cu formarea unității naționale ungurești și interpretează, din puncte de vedere nou și originale, evenimentele mai importante ale istoriei Ungariei. În legătură cu istoricul alcătuirii unității maghiare autorul scrutează temeinic și cauzele istorice și etnopsichologice, cari au produs nizuințele și luptele naționalistice. După aceea face cunoscute direcțiile principale ale politicii de naționalități din Ungaria. Deosebit de importantă e acea parte a lucrării, în care cercă să stabilească numerice într'o înșirare semantică surprinzătoare raportul de putere al naționalităților în dezvoltarea lor istorică. Cu ajutorul acestor scrutări stabilește de-o parte hegemonia elementului maghiar, iar de altă parte îndreptățirea irepoșabilă a nizuințelor și postulatelor naționalităților. Singura scăpare, concludă autorul, este acceptarea și dezvoltarea politicii de naționalități, irmate de Deák și Eötvös, în înțelesul căruia se poate înfăptui mai cu rezultat unitatea statului ungar cum și toate ideile dezvoltării sociale. Recomandăm cartea în deosebită atenție cetitorilor noștri. Costă 9 cor. Se poate aduce dela: Grill Károl Budapest IV. Veres Pálné u. 3.

Turburări din cauza foanei-tei. Din Roma se scrie, că de câteva zile se întâmplă mari turburări în localitățile Cerignola Foggia și în comunele învecinate ale Apuliei. Poporațiunea suferă de foamete și nu i-se dă de lucru. Demonstrațiunile sau înfrânat numai cu putere armată.

Statistică. Despre catastrofa vaporului Titanic se comunică din Londra următoarele date oficiale: Au călătorit pe vapor 2206 persoane cu totul. S'au înecat 1476, au scăpat 730 de persoane. În procente au fost salvați: bărbați 19%, copii 49%, femei 77%. Dintre femei și-au găsit moartea în valuri 105, copii 53. Au scăpat cu viață numai 58 de bărbați, și au murit 1320.

Construcții uriașe. Cea mai înaltă clădire din lume este casa Woolworth din Newyork. Va fi înaltă de 258,33 m., deci numai turnul Eiffel o întrece. Casa Woolworth va avea 51 de caturi, cu unul mai mult decât clădirea asigurărilor Metropolitanului din Madison Square (Newyork). Vor fi 1600 de odăi, care se închiriază în mijlociu cu câte 250 de lei pe lună. Clădirea va costa 37.500.000 lei. Oțelul scheletului cântărește 20.000 de tone. Temelia e până la 36 m. 66 de adâncime, căci a trebuit să o așeze pe stâncă.

Necrolog. † *Oecilia Bud* n. Szabo, soția vicarului Tit Bud, a decedat neașteptat în 29 April st. n. 1912 în anul al 65-lea al vieții și al 43-lea al fericitei sale căsătorii.

— † *Georghe Dănilă*, cavalier al ordinului Francisc Iosif I. primar pens. al orașului Hunedoara, fost deputat sinodal și congregual, membru al congregației comit. și reprezentanței orașenești, membru fondator al Societății pentru fond de Teatru român etc. după lungi și grele suferințe a reposat în Domnul în 28 Aprilie a. c. în al 73-lea an al vieții și 39-lea al fericitei sale căsătorii.

— † *Susana Popp* n. Zgircu, după crâncene și îndelungate suferințe primind ultima deslegare și-a dat sufletul în mâinile Ziditorului, Marți la 30 Aprilie n.

Sincerile noastre condolențe!

Până și un Toma Necredinciosul încă nu și pregetă a face o probă, dacă află despre cuvintele convingătoare ale baronesei Geramb din Buziaș, carea în epistola sa zice următoarele: »Încă demult am voit să scriu și în ziare încă ar trebui să se publice, ce efect excelent are Elzafluidul lui Feller. Am avut dureri câte de toate, reumă, slăbăciune de ochi, obezitate, nevralgie, dureri de cap, de spinare, slăbăciune articulară scl. dară de când folosesc Elzafluidul lui Feller, mă simt deplin sănătoasă». Avem credință fermă, că și stimații noștri cetitori, făcând o probă cu medicamentul acesta, încă vor fi recunoscători. La urma urmelor el costă un bagatel; o duzină de probă cu portpostal francat face 5 coroane. Comanda trebuie adresată la Eugen V. Feller apotecar în Stubița, Centrale Nr. 122 (Comitatul Zăgráb). —

LUNA BIOSCOP își continuă reprezentățiunile sale cinematografice. — Joi va fi un program foarte variat și frumos.

Posta Redacțiunii.

A. P. Greșelile nu sunt de așa, cât se conturbe înțelesul și nici nu's așa de rari în ziare. De altcum n'ar strica să fie și scrisul ceva mai îngrijit și atunci nu ați avea ocazie să ne gratificați cu amenințări, ca cea de acum, deși poate odată ar fi trebuit să ne fiți recunoscători. Dar s'o lăsăm incurcată.

B. Suntem veseli de cele comunicate. Nu credem, că e consult a le publica acum, poate mai târziu, când faptele bune se vor mai înmulți, și nu va avea aparință, că antecesorul n'ar fi făcut chiar nimic.

C. S. în B. N'am văzut de mult scrisul D-v. de ce?

V. P. Interesele după capitolele iscălite în favorul fondului cultural arhiepiscopesc, se plătesc totdeauna primăvara.

Partea Literară.

VOEVOZII.

Povestire originală a „Unirii”.

de Dela Bistrița.

(Continuare).

CAPITOLUL XIX.

În urmă, în toiu iernii geroasă, prin viscol și vifornită, solii Țării-Românești ajunseră cu Doamne-ajută la Sibiu. Troianul de omăt învălise cu giulgiuri albe, sclipitoare, toate întinderile, văile și munții și drumurile Oltului, pe cari răzbăteau cu anevoință crai-nicii românești. În cale, făcură lungi popasuri pela casele sătenilor, să-și mai dezghețe promoaca mustăților și turturii înceștați de bărbi.

Intr'o sanie puternică, acoperită cu tolnici groase de călț, zvrălite deasupra arcurilor de nuiele, sosiră cei doi soli: Niță logofătul și spătarul Pintilie, întovărășiți de comisul Ilașcu și arnățul Arghir. Cu toți erau îmbrăcați în contăse ostășești, în blănuri groase — iar petelele părului erau ascunse în căciulele mari, țuguite, trase pe urechi, peste cari mai purtau glugi largi, cu canafuri la vârf. La coapsă purtau hangere turcești cu ascuțisuri întortochiate și siredelite, ținute în teci de piei, iar în turetcile botforilor creți ascundeau pistoale cu câte două țevi, cu straturi de or ori de sânger. Sania era înhamată de patru armăsari, zdraveni și sprinteni, cari în clinchete de zurgalai spintecau văduhul în sbor.

Solii sosiră în Sibiu, la începutul lui Făurar, în sărbătoarea întâmpinării Domnului. Ei nu traseră la curtea Doamnei Despina, ci la curtea dragomannului Pandelea, presimțind, că bătrâna le va respinge găzduirea.

Logofătul, oricum trudit de drum se abătu la biserică, îndemnat de sunetele clopotelor, pline de armonie.

Pela sfârșitul slujbei, pecând norodul creștin părăsea sf. Lăcaș, Niță, din treacăt, dădu ochii cu Ruxanda, pe care o cunoseu numai decât de pe ochii ei negri și mari și depe umbletul ei ușor și mlădios.

Jupânița de asemeni cunoseu pe logofăt din întâia întâlnire a ochilor. „Arătarea logofătului pe acest pământ înstrăinat o umplu de nespūsă bucurie. În ochii copilandrei scăpăra o rază de nădejde iar genele-i tremurau în zămbete dulci.

Logofătul cobora încet scările bisericeii, așteptând pe Ruxanda.

După o clipă, din mulțimea norodului se abătea spre logofăt, cu ochii senini, cu pași mărunți, Jupânița stăpînă, care-i întinse mâna să-și dea binețele, zicându-i:

— Bine-ai venit, badiță logofete.

— Bine te-am găsit, dragă Jupânițo, — îi răspunse cu voe bună logofătul, strângându-i ușor degetele albe și subțiri.

— Când te-a adus vântul pela noi?

— Ia, azi dimineață. Am venit cu spătarul Pintilie și cu alți doi inși. Am tras în gazdă la dragomanul Pandelea.

— La dragomanul Pandelea? — îngână Jupânița cu'n fel de răsgândire, cu ochii pironiți spre pământ și netezind zăpada cu vârful piciorului drept.

„Bine-ai făcut, c'ai tras la dragoman, tare bine... știi doară, cum e mama.

— Păi de ce să-i stăm pe cap, dacă nu-i bucuroasă de noi? Dar știi Jupânițo, că ai slăbit de tot... zise Niță, privind cu ochi cercetători la fața sveltă și palidă a Ruxandei.

— Apoi dă, ce-i de făcut... răspunse mai mult într'o oftare — o duc tare greu cu mama. Altă dată am să-ți povestesc mai multe.

— Oi, cred Jupânițo — grăi logofătul, dând cu mâhnire din cap, — de aceea am venit aicea, să te luăm cu noi la curtea de Argeș. Dar Doamna-i sănătoasă?

— Ia de trei zile e bolnavă. Zace. Se vede, că va fi răcit. Nici Stanei nu-i tocmai bine.

— Avem să venim după prânz la curte. Rămâi cu bine, Jupânițo — sfârși logofătul, dându-și binețele de despărțire.

Ruxanda sosind acasă, nu pomeni nici-un cuvânt maică-sa despre sosirea solilor românești.

Pela toacă, pe când soarele dădea'n apus și zările începeau a se întuneca, pe balconul curții Doamnei Despina se auzeau niște tropote grele.

Se pare că niște musafiri își scutură botforii de zăpadă.

Vuetul oaspeților trezi pe Doamna și pe Stana, care se odihnea în etacul maică-sa.

— Ia vezi, cine a venit? — grăi bătrâna către Stana, care își freca ochii de somn și-și așeza șuvițele părului răsfrat. După o clipă Stana deschise ușa și zări pe Niță logofătul și pe spătarul Pintilie, care-și desbrăcau blănurile.

— Acasă, gospodarii? întrebă Niță, dându-și binețele cu Jupânița Stana, care-i privea cu ochi speriați.

— Acasă, răspunse scurt.

— Și's bucuroși de oaspeți? întrebă spătarul.

— Nu tocmai, că mama-i bolnavă, apoi ce vânt vă aduce la noi?

— Avem de grăit numai un cuvânt cu Doamna Despina.

— Bine.

Pe când Stana dispăru, Ruxanda deschise încet ușa calemului mare și arătându-și căpușorul dragălaș, zise zimbînd:

— Bine ați venit! Apoi închise iar ușa.

— Poftim în odaie — grăi Stana.

Solii intrară în etacul Doamnei culcate, închinându-se adânc și sărutându-i mâna.

— Venim să ne închinăm de sănătate — zise Niță, să-ți aducam Măriei Tale multe închinăciuni și sărutări de mână dela Radu Vodă, dela sfinția sa, mitropolitul Maxim, dela Chir Ion Despotul și dela Jupânița Iliuca.

— Tare vă mulțimesc, — dar luați loc clea pe jilturi — grăi Doamna cu'n fel de bunătate prietenească.

— De mult vi-i rău, Maria Ta? întrebă Niță

— Ia de câteva zile. Mă chinue înădușurile și tusa, și tremur și dărdăiesc de frig. Am adus o babă să mă caute, să-mi fac niște scălpători cu foi de sulcînă dar tot de geaba...

— Știi ce, Maria Ta? — vorbi logofătul, — eu am adus un vin vechiu, năzdrăvăn ce face minuni când îl beai fierț cu scorțișoară. Si nu-mi zici pe nume, dacă nu te-o pune vntul meu pela pe picioare.

Logofătul îndemnă pe spătar să se răpeadă după clondirul de vin roș, mimnat.

După o țiră de vreme, intră pe ușă, mlădioasă ca o umbră, Ruxanda, ținând în brațe un ulcior cu vin, grăind:

— Arnăutul Arghir a adus urciorul ăsta de vin, Ce să facem cu dânsul?

— Să-l bem...

— D'apoi ne îmbătăm...

— Mare lucru! Apoi să-l destup.

Țineți una din două vreo cană ori vreo borcau să vă torn dintr'nsul.

Stana se repezi pe ușă și aduse o dimingeană ce-o ținea la gura urciorului aplecat s'o umple cu bunătatea de vin roș ca sângele.

— Apoi tot ea ieși cu dimingeana plină să pună vinul la foc.

— Dar n'ar strica, dacă v'aș cinați mai întâi spre încercare — cu un pahar de vin — zise logofătul, făcând cu ochiul Ruxandei, să țină palicurile goale la gura urciorului.

— Să trăești la mulți ani, Maria Ta, — zise Niță, dând un pahar de vin Doamnei, altui Ruxandei.

— Să trăești și tu, logofete, și să-ți ajute Dumnezeu sfântul la tot ce gândești! — răspunse Doamna cu o vorbă neobicinuit de dulce și ciocnind cu mâna tremurândă paharul lui Niță.

— Să trăești și tu, Jupânițo Ruxando, să dea cel de sus să-ți implinească dorul și visul ce te muncește ziua și noaptea...

— Să te-audă Dumnezeu și să vorbești într'un ceas bun!

După urările de sănătate intră și Jupânița Stana cu o ceașcă de vin fierț, din care ieșia un fum alburii de aburi.

— Apoi știi că ești harnică gospodină? cum ai da din ochi, fierț vinul! — zise logofătul, dând să laude pe Stana.

— Numai să nu mă deochi — răspunse. Apoi dânsa umplu alte două cești cu vin fierț, pe cari le întindea rând pe rând maică-sa să le bea.

Doamna bând tustrele cești de vin vechiu, roș, o apucară fierbințelile. Obrajii roși ca bujorul ardeau ca para focului de tăria vinului. Pe frunte începeau a izvorî sudorile.

— Apoi să dormi cu bine, Maria Ta, mâni îți va fi bine, zise logofătul, care se apropie de pat, să sărute mâna Doamnei.

— Apoi tare-ți mulțimesc, Dumnezeu să te răsplătească — răspunse bătrâna logofătului ce părăsea istacul.

— Ori cum o fi, Niță are inimă bună — zise Doamna către Stana.

„Nu-i vorbă, că mă taie capul, ce vânt a adus pe logofăt la noi pe așa vifornită... că de florile cucului n'ar fi venit din curtea de Argeș!

— Va fi trimis — pe semne de Radu, să bată iar la cap pe Ruxanda...

— Da, că alta nu poate fi la mijloc.

— Dar bine, maică, de ce nu vrea să înțeleagă Radu, că nu-i poți făgădui mâna soră-mea? De ce ne tot nărăjește atâta?

— Ei, ei — fată, parcă dragostea îi poate da pace?

— Dragostea? — reluă Stana răsând cu ironie... ha, ha, ha... atâta rău cât o iubește Radu! Ca sarea'n ochi!

(Va urma.)

BIBLIOGRAFIE.

A apărut:

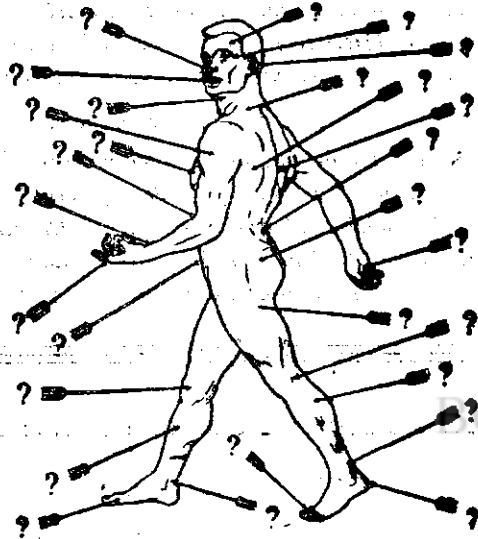
Poemele singurătății de Victor Eftimiu, autorul neîntrecutei piese: „Înșiră-te mărgărite”. — Volumul elegant, pe hârtie fină, de 224 pagini, cuprinde toate poeziile talentatului scriitor, care într-o formă ușoară, singură în felul ei în literatura noastră, ne redă în versuri pline de măiestrie și de farmec sentimentele unui suflet deapururi shuciumat.

Volumul a apărut în editura „Librăriei Naționale” din Orăștie—Szászváros.

Prețul unui exemplar e cor. 2. Pentru România Lei 2.50. La comandă de peste 5 exemplare se expediază franco; iar la una de peste 10 exemplare se dă un rabat de 10% și se expediază franco.

Proprietar-editor: AUREL C. DOMȘA.
Redactor respons.: AUGUSTIN GRUIȚIA.

Te săgetează?
(Ai dureri?)

Folosește Elsafluidul lui Feller și Elsa-hapurile lui Feller, a căror singur producător este EUGEN V. FELLER, farmacist de curte, Stubica Centrale Nr. 122 (Zágráb).

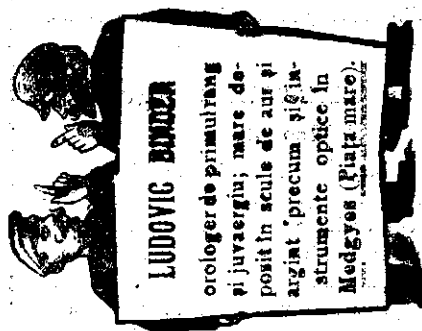
I. Elsafluidul lui Feller e, după experiențele noastre, liniștitor de dureri, vindecător, încetează durerile; repede și sigur vindecă: reumă, (spure), slăbire de nervi, junghieri în coaste, influența, dureri de cap, de dinți de spate, amorteală, durere de ochi, migrenă și multe alte morburii aci nepomenite! Fluidul Elsa alui Feller e folosit cu efect fără păreche la răgușală, catar, dureri de piept și gât, și morburii provenite din curent ori răceală. Veritabil e numai dacă pe sticlă e numele „Feller”. 12 sticle mici sau 6 duple ori 2 speciale, K. 5, franco.

II. Mai departe dorim a Vă aduce la cunoștință, că lumea folosește cu efect distins și sigur Elsa-hapurile-Rebarbara purgative alui Feller, contra durenților de stomac, sgârciuri, lipsă de poftă, arsuri de fier, greață, amețelă, răgăeli, haemoroide și alte conturbări de mistuire. — 6 cutii franco cu 4 cor. — Să ne ferim însă de imitațiuni și la comande să adresăm curat așa:

Eugen V. Feller, apotecar
STUBICA Centrale 122. (com. Zagrab).

(33) 11-24

Prețuri fixe, solide!

(33) 25-26

Recomandă atențiunii On. P. prăvălia sa bine aranjată. Mare asortiment la Cadruși de Orăștie și de Anul nou.

Serviciu culant!

Cadou de sărbători!

Admirabilul tablou

Din suferințele noastre,

Reprezintă un moment dureros din viața noastră. — Mărime 44/68 cm.

Se află de vânzare la Librăria Seminarului teol. gr.-cat din Blaj. — Prețul freat 2.20 cor.

A apărut: *Elemi Népiskola (Ertesítő könyvecske* — Indice pentru școlile populare primare. Costă leg. 30 fil. + 10 fil. porte

Se află de vânzare la Librăria seminarului teologic greco-catolic din Blaj—Balázsfalva.

Dr. IZIDOR MARCU:
Teologia pastorală volum I.
Didactică pastorală f. 8° 408
pag. 4 cor. Vol. II. Liturgica
f. 8° 586 pag. 5.40 cor. Sunt
indispensabilele fiecărui preot.

Se pot primi dela Librăria Seminarului teol. gr. cat. din Blaj cu prețul 9.50 cor.

Un admirabil tablou după originalul marelui pictor *Obedeanu* reprezentând pe:

MIHAI-VITEAZUL

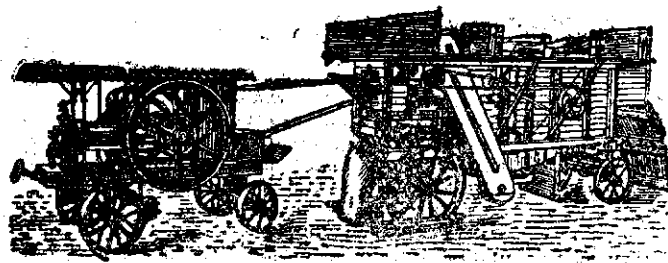
Cel mai războinic voevod, ne pare din acest tablou cu o putere de sugestie extraordinară. Se află de vânzare la Librăria sem. teol. gr.-cat. din Blaj. — Prețul tabloului cor. 1.50 fil.

O vișoară piesă populară în 3 acte de *Octavian Prie* (pag. 99). Se află de vânzare la librăria seminarială din Balázsfalva—Blaj și costă 60 fil. plus 10 fil. porto.

NOUĂ FIRMĂ ROMÂNESCĂ.

IOAN V. FET

BUDAPESTA, Nagymező-utca 36. 1/2

Motoare cu benzin, aleu brut și gaz, dela 3 HP. în sus.

Tot felul de mașini și instrumente agricole, ca: Treerătoare cu motor, mânaj și mâna, pluguri, grăpi etc. Pompe de fântâni și incendiu cu forță motorică. Moli, Mașini de sămănat omăna, cari în urma iestinatăței, precisiunei și manuărei ușoare sunt indispensabile pentru fiecare agricultor.

Prețuri moderate, catalog ilustrat și preliminar la dorință gratis și franco.

(55) 8-20

Frideric Ipsen și soțul.

Depozit special de ghete în

Sighisoara, — Medgyes (Piața mare Nr. 26), — Brașov.

Specialitate:

Ghete sanitare pentru copii.

Prețurile pereche:

Cele mai bue 16 cor. 50 fil.

De gală 20 „ 50 „

Box Calf cu găitane; Americani cu talpă dublă pentru Dâmi 16 coroane 50 fil.

„Prețcurant gratis și franco”

(33) 25-26

Partea Literară.

VOEVOZII.

Povestire originală a „Unirii”.

de Dela Bistrița.

(Continuare).

CAPITOLUL XIX.

În urmă, în toiu iernii geroasă, prin viscol și vifornită, solii Tărei-Românești ajunseră cu Doamne-ajută la Sibiu. Troianul de omăt învălise cu giulgiuri albe, scilipitoare, toate întinderile, văile și munții și drumurile Oltului, pe cari răzbăteau cu anevoință crai-nicii românești. În cale, făcură lungi popasuri pela casele sătenilor, să-și mai dezghețe promo-roaca mustăților și turturii înceștați de bărbi.

Intr'o sanie puternică, acoperită cu tolnici groase de călț, zvrălite deasupra ar-curilor de nuiel, sosiră cei doi soli: Niță logofătul și spătarul Pintilie, întovărășiți de comisul Ilașcu și arnăutul Arghir. Cu toți erau îmbrăcați în contăse ostășești, în blănuri groase — iar petelele părului erau ascunse în căciulele mari, țuguite, trase pe urechi, peste cari mai purtau glugi largi, cu canafuri la vârf. La coapsă purtau hangere turcești cu ascuțiri întortochiate și siredelite, ținute în teci de piei, iar în turetcile botforilor creți ascundeau pistoale cu câte două țevi, cu straturi de or ori de sânger. Sania era înhamată de patru armăsari, zdraveni și sprinteni, cari în cîmchete de zurgalăi spin-tecau vâzduhul în sbor.

Solii sosiră în Sibiu, la începutul lui Făurar, în sărbătoarea întâmpinării Domnului. Ei nu traseră la curtea Doamnei Despina, ci la curtea dragomanului Pandelea, presimțind, că bătrâna le va respinge găzduirea.

Logofătul, oricum trudit de drum se abătu la biserică, îndemnat de sunetele clo-potelor, pline de armonie.

Pela sfârșitul slujbei, pecând norodul creștin părisea sf. Lăcaș, Niță, din treacăt, dădu ochii cu Ruxanda, pe care o cunoscu numai decât de pe ochii ei negri și mari și depe umbletul ei ușor și mlădios.

Jupânița de asemeni cunoscu pe logofăt din întâia întâlnire a ochilor. Arătarea logofătului pe acest pământ înstrăinat o umplu de nespūsă bucurie. În ochii copilandrei scăpăra o rază de nădejde iar genele-i tremurau în zâmbete dulci.

Logofătul cobora încet scările bisericeii, așteptând pe Ruxanda.

După o clipă, din mulțimea norodului se abătea spre logofăt, cu ochii senini, cu pași mărunți, Jupânița stăpînă, care-i întinse mâna să-și dea binețele, zicându-i:

— Bine-ai venit, badiță logofete.

— Bine te-am găsit, dragă Jupânițo, — îi răspunse cu voe bună logofătul, strân-gându-i ușor degetele albe și subțiri.

— Când te-a adus vântul pela noi?

— Ia, azi dimineață. Am venit cu spătarul Pintilie și cu alți doi inși. Am tras în gazdă la dragomanul Pandelea.

— La dragomanul Pandelea? — îngână Jupânița cu'n fel de răs-gândire, cu ochii pironiți spre pământ și netezind zăpada cu vârful piciorului drept.

„Bine-ai făcut, c'ai tras la dragoman, tare bine... știi doară, cum e mama.

— Păi de ce să-i stăm pe cap, dacă nu-i bucuroasă de noi? Dar știi Jupânițo, că ai slăbit de tot... zise Niță, privind cu ochi cercetători la fața sveltă și palidă a Ruxandei.

— Apoi dă, ce-i de făcut... răspunse mai mult într'o oftare — o duc tare greu cu mama. Altă dată am să-ți povestesc mai multe.

— Oi, cred Jupânițo — grăi logofătul, dând cu mahnire din cap, — de aceea am venit aicea, să te luăm cu noi la curtea de Argeș. Dar Doamna-i sănătoasă?

— Ia de trei zile e bolnavă. Zace. Se vede, că va fi răcit. Nici Stanei nu-i tocmai bine.

— Avem să venim după prânz la curte. Rămâi cu bine, Jupânițo — sfârși logofătul, dându-și binețele de despărțire.

Ruxanda sosind acasă, nu pomeni nici-un cuvânt maică-sa despre sosirea solilor românești.

Pela toacă, pe când soarele dădea'n apus și zările începeau a se întuneca, pe balconul curții Doamnei Despina se auzeau niște tro-pote grele.

Se părea că niște musafiri își scutură botforii de zăpadă.

Vuetul oaspeților trezi pe Doamna și pe Stana, care se odihnea în etacul maică-sa.

— Ia vezi, cine a venit? — grăi bătrâna către Stana, care își freca ochii de somn și-și așeza șuvițele părului răsufurat. După o clipă Stana deschise ușa și zări pe Niță logofătul și pe spătarul Pintilie, care-și desbrăcau blănurile.

— Acasă gospodarii? întrebă Niță, dându-și binețele cu Jupânița Stana, care-i privea cu ochi speriați.

— Acasă, răspunse scurt.

— Și's bucuroși de oaspeți? întrebă spătarul.

— Nu tocmai, că mama-i bolnavă, apoi ce vânt vă aduce la noi?

— Avem de graț numai un cuvânt cu Doamna Despina.

— Bine.

Pe când Stana dispăru, Ruxanda deschise încet ușa calemului mare și arătându-și căpușorul dragălaș, zise zimbînd:

— Bine ați venit! Apoi închise iar ușa.

— Poftim în odaie — grăi Stana.

Solii intrară în etacul Doamnei culcate, închinându-se adânc și sărutându-i mâna.

— Venim să ne închinăm de sănătate — zise Niță, să-ți aducam Măriei Tale multe închinăciuni și sărutări de mână dela Radu Vodă, dela sfinția sa, mitropolitul Maxim, dela Chir Ion Despotul și dela Jupânița Iliuca.

— Tare vă mulțimesc, — dar luați loc cîlea pe jilturi — grăi Doamna cu'n fel de bunătate prietenească.

— De mult vi-i rău, Maria Ta? întrebă Niță

— Ia de câteva zile. Mă chinue înădușlile și tusa, și tremur și dărdăiesc de frig. Am adus o babă să mă caute, să-mi fac niște scălpători cu foi de sulcînă dar tot de geaba...

— Știi ce, Maria Ta? — vorbi logofătul, — eu am adus un vin vechiu, năzdravân ce face minuni când îl bei fierț cu scorțișoară. Și nu-mi zici pe aume, dacă nu te-o pune vînul meu pelin pe picioare.

Logofătul îndemnă pe spătar să se răpeadă după clondirul de vin roș, mimnat.

După o țiră de vreme, intră pe ușă, mlădioasă ca o umbră, Ruxanda, ținând în brațe un ucior cu vin, grăind:

— Arnăutul Arghir a adus urciorul ăsta de vin, Ce să facem cu dănușul?

— Să'l bem...

— D'apoi ne îmbătăm...

— Mare lucru! Apoi să'l destup.

Țineți una din două vreo cană ori vreo borcan să vă torn dintr'nsul.

Stana se repezi pe ușă și aduse o dimingeană ce-o ținea la gura urciornului aplecat s'o umple cu bunătatea de vin roș ca sângele.

— Apoi tot ea ieși cu dimingeana plină să pună vinul la foc.

— Dar n'ar strica, dacă v'ăș cînști mai întâi spre încercare — cu un pahar de vin — zise logofătul, făcând cu ochiul Ruxandei, să țină palicurile goale la gura urciornului.

— Să trăești la mulți ani, Maria Ta, — zise Niță, dând un pahar de vin Doamnei, altui Ruxandei.

— Să trăești și tu, logofete, și să-ți ajute Dumnezeu sfântul la tot ce gîndești! — răspunse Doamna cu o vorbă neobicinuit de dulce și ciocnind cu mâna tremurândă paharul lui Niță.

— Să trăești și tu, Jupânițo Ruxando, să dea cel de sus să-ți implinească dorul și visul ce te muncește ziua și noaptea...

— Să te-audă Dumnezeu și să vorbești într'an ceas bun!

După urările de sănătate intră și Jupânița Stana cu o ceașcă de vin fierț, din care ieșia un fum alburii de aburi.

— Apoi știi că ești harnică gospodină? cum ai da din ochi, fierț vinul! — zise logofătul, dând să laude pe Stana.

— Numai să nu mă deochi — răspunse. Apoi dânsa umplu alte două cești cu vin fierț, pe cari le întindea rînd pe rînd maică-sa să le bea.

Doamna bînd tustrele cești de vin vechiu, roș, o apucară fierbîntelile. Obrajii roși ca bujorul ardeau ea para focului de tîria vinului. Pe frunte începeau a izvorî sudorile.

— Apoi să dormi cu bine, Maria Ta, mâni îți va fi bine, zise logofătul, care se apropie de pat, să sărute mâna Doamnei.

— Apoi tare-ți mulțimesc, Dumnezeu să te răsplătească — răspunse bătrîna logofătului ce părisea istacul.

— Ori cîm o fi, Niță are inimă bună — zise Doamna către Stana.

„Nu-i vorbă, că mă taie capul, ce vînt a adus pe logofăt la noi pe așa vifornită... că de florile cucului n'ar fi venit din curtea de Argeș!

— Va fi trimis — pe semne de Radu, să bată iar la cap pe Ruxanda...

— Da, că alta nu poate fi la mijloc.

— Dar bine, maică, de ce nu vrea să înțeleagă Radu, că nu-i poți făgădui mâna soră-mea? De ce ne tot nărăjește atîta?

— Ei, ei — fată, parcă dragostea îi poate da pace?

— Dragostea? — reluă Stana rîzînd cu ironie... ha, ha, ha... atîta rău cât o iu-bește Radu! Ca sarea'n ochi!

(Va urma.)

BIBLIOGRAFIE.

A apărut:

Poemele singurătății de Victor Eftimiu. autorul neîntrecutei piese: „Înșiră-te mărgărite”. — Volumul elegant, pe hârtie fină, de 224 pagini, cuprinde toate poeziile talentatului scriitor, care într-o formă ușoară, singură în felul ei în literatura noastră, ne redă în versuri pline de măiestrie și de farmec sentimentele unui suflet deapururi shuciumat.

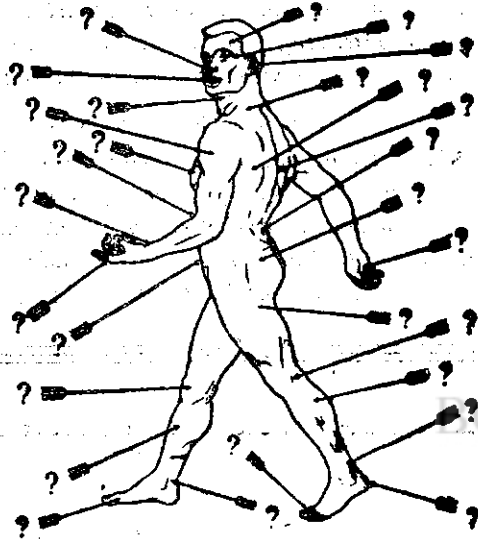
Volumul a apărut în editura „Librăriei Naționale” din Orăștie—Szászváros.

Prețul unui exemplar e cor. 2. Pentru România Lei 2.50. La comandă de peste 5 exemplare se expediază franco; iar la una de peste 10 exemplare se dă un rabat de 10% și se expediază franco.

Proprietar-editor: AUREL C. DOMȘA.

Redactor respons.: AUGUSTIN GRUIȚIA.

Te săgetează?
(Ai dureri?)

Folosește Elsafluidul lui Feller și Elsa-hapurile lui Feller, a căror singur producător este EUGEN V. FELLER, farmacist de curte, Stubica Centrale Nr. 122 (Zágráb).

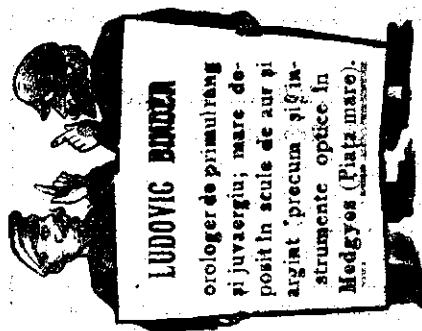
I. Elsafluidul lui Feller e, după experiențele noastre, liniștitor de dureri, vindecător, încetărează durerile; repede și sigur vindecă: reumă, (spure), slăbire de nervi, junghieri în coaste, influența, dureri de cap, de dinți de spate, amorteala, durere de ochi, migrenă și multe alte morburii aci nepomenite! Fluidul Elsa alui Feller e folosit cu efect fără păreche la răgușală, catar, dureri de piept și gât, și morburii provenite din curent orirăceală. Veritabil e numai dacă pe sticlă e numele «Feller». 12 sticle mici sau 6 duple ori 2 speciale, K. 5, franco.

II. Mai departe dorim a Vă aduce la cunoștință, că lumea folosește cu efect distins și sigur Elsa-hapurile-Rebarbara purgative alui Feller, contra durenților de stomac, sgârciuri, lipsă de pottă, arsuri de fiere, greață, amețală, răgăeli, haemoroide și alte conturbări de mistuire. — 6 cutii franco cu 4 cor. — Să ne ferim însă de imitațiuni și la comande să adresăm curat așa:

Eugen V. Feller, apotecar
STUBICA Centrale 122. (com. Zagrab).

(33) 11-24

Prețuri fixe, solide!

(98) 25-26

Recomandă atențiunii On. P. prăvălia sa bine aranjată. Mare asortiment în Cadruși de Orăștie și de Anul nou.

Serviciu culant!

Cadou de sărbători!

Admirabilul tablou

Din suferințele noastre,

Reprezintă un moment dureros din viața noastră. — Mărime 44/68 cm.

Se află de vânzare la Librăria Seminarului teol. gr.-cat din Blaj. — Prețul trecut 2.20 cor.

A apărut: *Elemi Népiskola (Ertesítő könyvecske — Indice pentru școlile populare primare. Costă leg. 30 fil. + 10 fil. porto*

Se află de vânzare la Librăria seminarului teologic greco-catolic din Blaj—Balázsfalva.

Dr. IZIDOR MARCU:

Teologia pastorală volum I. Didactică pastorală f. 8° 408 pag. 4 cor. Vol. II. Liturgica f. 8° 586 pag. 5.40 cor. Sunt indispensabilele fiecărui preot.

Se pot primi dela Librăria Seminarului teol. gr. cat. din Blaj cu prețul 9.50 cor.

Un admirabil tablou după originalul marelui pictor *Obedeanu* reprezentând pe:

MIHAI-VITEAZUL

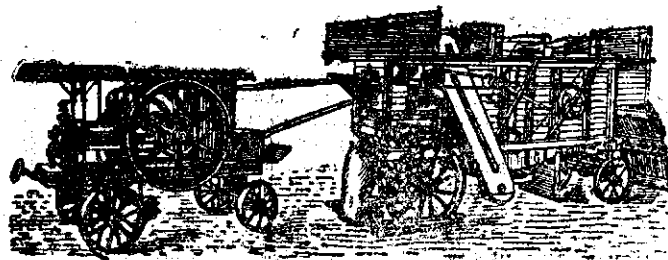
Cel mai războinic voevod, ne pare din acest tablou cu o putere de sugestie extraordinară. Se află de vânzare la Librăria sem. teol. gr.-cat. din Blaj. — Prețul tabloului cor. 1.50 fil.

O vișoară piesă populară în 3 acte de *Octavian Prie* (pag. 99). Se află de vânzare la librăria seminarială din Balázsfalva—Blaj și costă 60 fil. plus 10 fil. porto.

NOUĂ FIRMĂ ROMÂNEASCĂ.

IOAN V. FÊT

BUDAPESTA, Nagymező-utca 36. 1/2

Motoare cu benzin, ulei brut și gaz, dela 3 HP. în sus.

Tot felul de mașini și instrumente agricole, ca: Treerătoare cu motor, mânăj și mână, pluguri, grăpi etc. Pompe de fântâni și incendiu cu forță motorică. **Mori, Mașini de sămănat cumâna**, cari în urma ieftinătății, precisiunii și manuei ușoare sunt indispensabile pentru fiecare agricultor.

Prețuri moderate, catalog ilustrat și preliminar la dorință gratis și franco.

(55) 8-20

Frideric Ipsen și soțul.

Depozit special de ghete în

Sighisoara, — Medgyes (Platz mare Nr. 26), — Brașov.

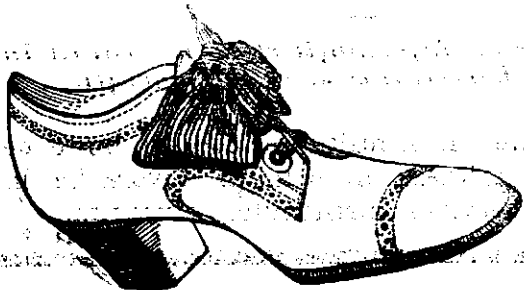
Specialitate:

Ghete sanitare pentru copii.

Prețurile pereche:

Cele mai bte 16 cor. 50 fil.

De gală 20 „ 50 „

Box Calf cu găitane; Americani cu talpă dublă pentru Dâmi 16 coroane 50 fil.

„Prețcurant gratis și franco”

(98) 25-26

PICURII DE STOMAC ai lui BRÁDY

mai înainte, „Picurii de Mariacell” s'au dovedit de 30 ani incoace de un medicament neapărat trebuincios în fiecare casă. Picurii aceștia au un efect neasămănat de bun la perturbațiunile mistuirei, sunt fără păreche în a îndrepta stricarea stomacului, arsurile de stomac, constipația, durerile de cap și de stomac, greața, amețeala, insomnia, colica, anemia (lipsa de sânge), gălbănirea șcl.

Se pot căpăta în fiecare apotecă. O sticlă costă 1'60 cor., mică — '90 fil., 6 sticle 5'40 cor., 3 sticle mari 4'80 cor., ce se trimit franco, dacă prețul lor se anticipează.

Apoteca lui K. BRÁDY la „Magyar Király” in Vienna, I. Fleischmarkt 2 Depot 5.

(23) 9-12

MOBILE

Dermitoare, prăzere, chilii de domni, saloane, aranjare completă de hotele, cafenele și castele, mobile de fier și de aramă, tapete, perdele, policandre și pianuri se spezează ori unde

cu bani gata sau în condițiuni de plată foarte favorabile.

Un mare și pompos album de mobile, 1 cor. La aranjări complete se trimite agent cu modele, ori unde, fără a se socoti speș pentru asta.

Modern Lakberendezési vállalat
Budapest, IV., Gerlóczy-utca 7. sz.
(88) 58-104 (Központi városháza mellett).

Birou de informații!

Cunoscând multe lipsuri ale publicului românesc din provincă, m'am hotărât să deschid în Budapesta un

Birou de informații și Agentură românească.

Orice informație, relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în restimp de 2-3 zile, ori-și-cui rezolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit. Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesc în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvire favorabilă. Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande. Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. OLARIU, Budapest, Lajos-u. 141. III 19.
(86) 3-?

APEL.

Intâlnirea — la 15 ani după examenul de maturitate — a colegilor absolvați în anul 1897, la gimnaziul gr. or. român din Brașov.

Iubiți colegi! Cincisprezece ani sunt o bună bucată de vreme. Așa că azi abia priu rostul gazetelor dacă ne-om mai putea da de urmă acei, cari acum 15 ani erau atât de strâns legați prin cea mai frățiească colegialitate. Intâlnirea la 10 ani am scăpat-o. Să nu lăsăm trecut privilegiul acestei de 15, căci vremea să duce, trecându-ne nu numai tinereța, dar stirbindu-ne și numărul. Să ne întrunim dar la 29 Iunie st. v. 12 Iulie st. n. în Brașov, cu toată dragostea, ce ne le-gase odată.

Vă rugăm pe toți, cari știți așezarea și adresa altora, să le comunicați și particular despre proiectul acestei intâlniri, ca-nimenea să nu ne lipsească.

Anunțările să le faceți de cu bună vreme la adresa: *Dr. Victor Bontescu avocat Hátzeg*, iar programul și celelalte de lipsă o se vi se vestească la timp.

Cu dragoste colegială:

Dr. Mihai Popoviciu, preot Victor Pușcariu, preot militar Dr. Virgil Cioban, preot Zenovie Popoviciu, avocat Dr. Cornel Crăciunescu, avocat Dr. Cundin David, avocat Dr. Victor Bontescu. 59 1-2

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate foarte modern, supraveghiere medicală constantă.

Telephon 86-99.

Birou central, stabiliment medical:
Budapest, Ferencz-körut 29.
Consultațiunea dela orele 8-9 a. m. și 4-5 p. m.

(8) 16-52 Director-șef

Dr. Cosmanka.

La expozițiunea milenară din Budapesta dela 1896 premiat cu medalia cea mare.

Turnătoră de clopote și fabrica de scaune de fier pentru
clopote a lui

Antoniú Novotny

in Timișoara-Fabric (4) 18-52

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, pe cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioasă, pe lângă garanție pe mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință la ori ce parte, îndată ce clopotele s'nt bătute de o latură priu aceea ce s'nt mântuite de crepare. — Cu deosebiri recomand

□ clopotele găurite □

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari suat provăzute în partea superioară — ca violina — eu găuri după figura S și pentru aceea au ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă, decât cele de sistem vechiu, așa că un clopot patent de 327 kg. este egal în tonul unui clopot de 461 gk. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scanelor de fier bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustarea de fier bătut — ca și spre turnarea de toate de metal.

Prețcuranturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

Institut de asigurare ardelean.

„Transsylvania“

SIBIU

Strada Cisnădiei 1-5.

Edificiile proprii.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. în condiții avantajoase și cu premii ieftine.

Asigurări pe viață

(pentru preoți și învățători confesionali romani gr.-cat. avantajii deosebite) pe cazul morții cu termin fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului, asigurări de penziune și de participare la câștig, asig. de zestre și asig. peporale pe speșe de înmormântare. Mai departe contra accidentelor, infrației (furt prin spargere) asig. p. pagube la apadute.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1911 K. 5,275,798.23
Capitale asigurate pe viață achitate „ 5,146,556.36
Starea asigurărilor cu sfârșitul anului 1910 } foc „ 127,768,744.—
} viață „ 10,931,322.—

Fonduri de întemeiere și de rezervă . . . cor. 2520,492.—

Prospecte și informații se dau gratuit în birourile Direcțiunii și la toți agenții.

Persoane versate în achiziții cu cercuri bune de cunoștință se primesc în condiții favorabile în serviciul institutului.

(6) 44-?